השוחט והמעלה פרק שלשה עשר זבחים קו.

מסורת הש"ס

הגהות הב"ח

גליון הש"ם

שינויי נוסחאות

עין משפט נר מצוה

תורה אור השלם

מוסף רש"י

שיטה מקובצת

אף כאן למזרחה של ירושלים אלא [א] לרבנן היכא שריף להו כדתניא היכן נשרפין לצפון ירושלים חוץ לשלש מחנות רבי יוסי הגלילי אומר [א]אבית הדשן נשרפין אמר רבא מאן תנא דפליג עליה דר' יוסי הגלילי ר' אליעזר בן יעקב היא דתניא [ו]על שפך הדשן ישרף [ז]שיהא שם דשן (שיקדים לשם דשן) [ח] ר' אליעזר בן יעקב אומר שיהא מקומו משופך אמר ליה אביי דילמא במקומו משופך פליגי תנו רבנן [ט]השורף [י] מטמא בגדים [יא]ולא המצית את האור מטמא בגדים ולא המסדר את המערכה מטמא בגדים ואיזהו השורף [יב] המסייע בשעת שריפה יכול אף משנעשו אפר מטמא [יג] בגדים תלמוד לומר אותם אותם מטמאין בגדים [יד]ומשנעשין [טו] אפר אין מטמאין בגדים רבי [טז] שמעון אומר אותם מטמאין בגדים ניתך הבשר אין מטמאין בגדים מאי בינייהו אמר רבא איכא בינייהו דשוייה חרוכא:

הדרן עלך טבול יום

השוחט [יז]והמעלה בחוץ [יח]חייב על השחיטה וחייב על העלאה רבי יוסי הגלילי אומר [יט]שחט בפנים והעלה בחוץ [כ] שחט בחוץ והעלה בחוץ פטור שלא העלה אלא דבר פסול אמרו לו אף השוחט בפנים ומעלה בחוץ כיון שהוציאו פסלו [כא]והטמא שאכל בין קדש טמא בין קדש טהור [כב]חייב רבי יוסי הגלילי אומר טמא שאכל טהור חייב וטמא שאכל טמא פטור שלא אכל אלא דבר טמא אמרו לו אף טמא שאכל את הטהור כיון שנגע בו טמאהו [כג] וטהור שאכל טמא [כד]פטור שאינו חייב אלא על טומאת הגוף: **גמ'** בשלמא העלה [כה] כתיב עונש וכתיב אזהרה עונש דכתיב [1]ואל פתח אהל מועד לא הביאו [א] אזהרה דכתיב [2]השמר לך פן תעלה עולותיך וכי הא [ב]דא"ר אבין א"ר אלעזר [ג] כל מקום שנאמר השמר פן ואל אינו אלא לא תעשה אלא שחיטה בשלמא עונש דכתיב [3]ואל פתח אהל מועד לא הביאו אלא אזהרה מנלן אמר קרא [4]ולא יזבחו עוד האי מיבעי ליה לכדר"א [ד]דאמר [ה] [6]מנין לזובח בהמה למרקולים שהוא חייב דכתיב ולא יזבחו עוד את זבחיהם אם אינו ענין לכדרכה [ו] דכתיב [7]איכה יעבדו תנהו ענין לשלא כדרכה אמר רבה קרי ביה ולא יזבחו וקרי ביה ולא עוד אכתי [ז] מיבעי ליה לכדתניא [8]עד כאן הוא מדבר בקדשים שהקדישן בשעת איסור הבמות והקריבן בשעת איסור הבמות

אף כאן כו': **ורבנן.** דמפקי ליה לקרא לטומאת נגדים ולית להו ג"ש: **היכא שריף להו.** לאיזה רוח של ירושלים: **לצפונה של ירושלים.** שכל מעשה הטומאה בצפון: **אבית הדשן.** לרוח שיקדים לשם דשן מזבח שיהא נקרא קודש לכן מקום שפך הדשן מכלל לתמ"ק לא לרוח:

רבי אליעזר בן יעקב היא. דאמר לא אמטיענא על [ב] שפך אלא שיהא מקומו מדרון שיהא דשנו משתפך: **ודילמא במקומו משופך הוא דפליגי.** ומודה רבי אליעזר בן יעקב שיקדים [ג] שם דשן אלא דבעי נמי מקומו משופך [ד]: **השורף.** המתעסק בצרכי שריפה. והאי תנא אית ליה כרבי שמעון דאין מטמאין בגדים עד שיעשו בהן האור: **דשוייה חרוכא.** דהוי ניתך הבשר ואפר מיהא לא הוה. לתנא קמא מטמאין עד שיעשו אפר דאותם קרינא בהו אכל [ה] אפר לא מיקרי ולרבי [ו] אליעזר בן יעקב שמעון אין מטמאין בגדים:

הדרן עלך טבול יום

השוחט. קדשים בחוץ והעלה [ז] בחוץ בהעלם אחד: **חייב על השחיטה וחייב על העלייה** [ח]. שהן שני גופי עבירה דתרוייהו כתיבי אשר יחטא ואשר יעלה (ויקרא ד): **שלא העלה אלא דבר פסול.** ואתן מתקבל בפנים כעוון [ט] דכתיב ואל פתח אהל מועד לא יביאנו (שם): **כיון שהוציאו פסלו.** ואפ"ה חייב והי"ה לשחוט בחוץ ומעלה בחוץ: **הטמא שאכל כו'.** משום דפליגי ר' יוסי הגלילי ורבנן בתרוייהו ודמו הכי פלוגתא להדדי תניהו גבי הדדי: **כיון שנגע בו טמאוהו.** ואפ"ה [כי] הדר אכיל ליה מחייב ומה לי נגעה בשר על ידו מה לי נגעה ע"י אחרים: **שאינו חייב אלא על טומאת הגוף.** כדכתיב וטומאתו עליו וכרתה וכדרשינן בפ' בית שמאי (לעיל דף מג:) בטומאת הגוף הכתוב מדבר מי שטומאה פוחתת ממנו: **גמ'** שחיטה והעלאה ב' פרשיות סמוכות זו לזו באחרי מות: **אלא אזהרה מנלן.** דקא מחייבינן ליה עליה חטאת שאין חטאת באה אלא על לאו וכרת כדתנן [ג] הפסח והמילה מלות עשה ואין חייבין עליהן חטאת במסכת כריתות (דף ב.): **למרקולים.** אע"פ שעבודתו דרך זיון לסקלו באבנים חה עובדו דרך כבוד ולא קרינא ביה איכה יעבדו [ד] ואעשה כן ואפ"ה מנין שהוא חייב: **קרי ביה ולא יזבחו וקרי ביה ולא עוד.** לחי [ה] לכדרכי אלעזר לכתוב ולא עוד את זבחיהם לשעירים והאי דכתיב ולא יזבחו לאזהרת שחוטי חוץ אתא דסמיך לההיא פרשתא: **ע"כ.** עד המקרא הזה אלא יזבחו כל הענין העליון שנענש [ו] כרת על שחיטת חוץ ועל העלאת חוץ: **מדבר בקדשים שהקדישן בשעת איסור הבמות.** משהוקם המשכן דאילו הכי דהוקדשו מעיקרא אי לא מרבי דף פג.) דאמר אביי אלא לרבי שלא להו קרא בהדיא מסתמא לא שמעינן להו: אחת לכדרכה ואחת לשלא שהרי

השוחט והמעלה: **כיון** שנגע בו טמאהו. אע"ג דמשכחת לה כשחתך לו חבירו בנתיב הבליעה שמתא דמילתא מיירי קרא דאפילו בנותן לתוך פיו [ט]: **אזהרה מנלן.** פי' בקונטרס דקא ממייבי ליה עלה [חטאת] שאין חטאת באה אלא על לאו וכרת כדתנן הפסח והמילה מלות עשה ואין חייבין עליהן חטאת במסכת כריתות (דף ב.) וקשה לפי' דברים אלו הן הלוקין (מכות דף יג:) משמע דקרבן לא בעי אזהרה דפריך התם ודילמא אזהרה לקרבן הוא דהא פסח ומילה לית בהו אזהרה לא מייתי קרבן ומשני התם היינו טעמא משום דאיתקוש כל התורה כולה לעבודת כוכבים מה עבודת כוכבים שב ואל תעשה לאפוקי הני דקום עשה גינהו ונראה לפרש דהאי דבעי הכא אזהרה מנא לן היינו משום דמשיב ליה בפרק אלו הן הלוקין (שם.) השוחט והמעלה בחוץ ולאו אמתני' [כ] קאי והאי דקתני בכריתות (דף ב.) הפסח והמילה מלות עשה דקום עשה גינהו ולהכי לא קתני אלא לאו דאיכא לאפוקי הני דקום עשה גינהו ונראה לפרש דהאי דבעי הכא אזהרה מנא לן היינו כלומר דקום עשה גינהו ולהכי לית בהו חטאת ומיהו לקרבן בשמעתין משמע דלאפוקי לאו קאתית דפריך רבא הא דתנן פסח ומילה מלות עשה תיתי בק"ו ממותיר ומה מותיר שלא עבר הזהיר כו' וכן פ' המולא תפילין (שילהין דף לו.) יצא פסח [ומילה] שהן מלות עשה [ופריך] הא כתיב ושמרת את המוקה ופ"ר אילעאי כל מקום שנאמר השמר פן ואל הוי לא תעשה אלמא הוי פירושא יצא פסח [ומילה] שם [כא] בעשה היינו שאין בהן לאו ואזהרה ואין לומר דקונגיא דידן כרבינא דמשני שינוי אחרינא בפרק אלו הן הלוקין (מכות יג:) ומאי למימר אליביה דקרבן קבעי אזהרה דמ"מ קשיא דרבא אדרבא דהיינו רבא בשמעתין והיא מסקנא דמכות דקרבן לא בעי אזהרה ברבא ולפירוש הקונטרס נמי קשה קלת דאמאי מלי טעמא דפסח ומילה משום דלית בהו לאו מיפוק ליה משום דלית בהו מעשה דאפילו לר"ע דאמר לא בעי מעשה הא אמר ריש לקיש ברים כריתות (דף ג:) הני דלא בעי ר"ע מעשה רבה מעשה זוטא בעי מיהו איכא לאוקמה שמעתין כרבי יוחנן דאמר ר"ע לא בעי מעשה כלל ונראה לפרש דלישנא דמתני' קא דייק דקתני פסח ומילה מלות עשה היינו שהם בקום עשה ומשמע נמי הלשון דלית בהו אזהרה כלל:

מניין לזובח בהמה למרקולים **שהוא חייב.** פי' בקונטרס אע"פ שעבודתו דרך זיון לסקלו באבנים חה עובדו דרך כבוד ולא קרינא ביה איכה יעבדו הגויים האלה את אלהיהם ואעשה כן אפילו הכי מנין לזובח בהמה. שטיל עבודת כבוד: למרקולים. שעבודתה זיון, והוא הדין לפעור (מנחות דף מא.). לו: לף על פי שאין עבודתו גזיכה: לכדרכה. לעבודת כוכבים שעבודתה גזיכה דהא נפקא לן מאיכה יעבדו: עד כאן. אלו ולא יזבחו כפרשת שחוטי חוץ כתיב סי' (ויק' יז א):

עין משפט נר מצוה

עג א מיי' פ"ז מהלכות מעשה הקרבנות הלכה ד:
עד ב ב מיי' פ"ה מה' פרה אדומה הלכה ד:
א ד ה מיי' פ"ח מה' מעשה הקרבנות הלכה ה:
ב ו מיי' פ"ח מהלכות מעשה המקדש הלכה יג:
ג ז מיי' שם הלכה יב:
ד ח מיי' פ"ג מהלכות פ"ז הלכה ג:

תורה אור השלם

1. וְהוֹצִיא אֶת כָּל הַשִּׂר אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל מְקוֹם טָהוֹר אֶל שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן וְשָׂרַף אֹתוֹ עַל עֵצִים בָּאֵשׁ עַל שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן יִשָּׂרֵף: ויקרא ד, יב
2. הִשָּׁמֶר אֶתְּם יִכָּבֵס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֲרֵי כֵן יָבוֹא אֶל הַמַּחֲנֶה:
ויקרא טז, כח
3. וְאֶלֹהֵם תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וְגֵר הַגָּר אֲשֶׁר יָגוּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר יַעֲלֶה עֹלָה אוֹ זָבַח: וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יְבִיאֶנּוּ לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לַיהוָה וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מֵעַמָּיו:
ויקרא יז, ח-ט
4. הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ בְּכָל מָקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה:
דברים יב, יג
5. אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁחַט שׁוֹר אוֹ כֶשֶׂב אוֹ עֵז בַּמַּחֲנֶה אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁחָט מִחוּץ לַמַّחֲנֶה: וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֱבִיאוֹ לְהַקְרִיב קָרְבָּן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם יֶחְשַׁב לָאִישׁ הַהוּא דָּם שָׁפָךְ וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִקֶּרֶב עַמּוֹ:
ויקרא יז, ג-ד
6. וְלֹא יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת זִבְחֵיהֶם לִשְׂעִירִים אֲשֶׁר הֵם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם חֻקַּת עוֹלָם תִּהְיֶה זֹאת לָהֶם לְדֹרֹתָם:
ויקרא יז, ז
7. הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תִּנָּקֵשׁ אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵי הִשָּׁמְדָם מִפָּנֶיךָ וְפֶן תִּדְרֹשׁ לֵאלֹהֵיהֶם לֵאמֹר אֵיכָה יַעֲבְדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה כֵּן גַּם אָנִי:
דברים יב, ל

שיטה מקובצת

אבית הדשן הון נשרפין. עיין בכפתור ופרח דף כח ע"ב:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com